

ХУЛОСАИ

ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA – 037-И НАЗДИ МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ «ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ХУЧАНД БА НОМИ АКАДЕМИК БОБОЧОН ҒАФУРОВ»

дар бораи диссертатсияи Воҳидова Нодира Абдусатторовна оид ба
дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология

Парвандаи аттестатсионии № 4

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 29-уми сентябри соли 2022-юм
дар бораи ба шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Воҳидова Нодира
Абдусатторовна додани дараҷаи илмии номзади илми филология.

Диссертатсияи Воҳидова Нодира Абдусатторовна дар мавзуи
«Хусусиятҳои фарҳангҳои фразеологӣ забонҳои гуногунсохт (дар
мисоли забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ)» барои дарёфти дараҷаи
илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.00 –
Забоншиносӣ (10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва
муқобилавӣ) аз ҷониби Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 037-и назди
МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон
Ғафуров» (735700, ш. Хучанд, гузаргоҳи Б. Мавлонбеков, 1) барои ҳимоя
қабул карда шудааст.

Диссертант Воҳидова Нодира Абдусатторовна, соли таваллудаш
1977-ум, зодаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1999-ум шубҳаи рӯзонаи
факултети забонҳои хориҷии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи
академик Бобочон Ғафуров»-ро бо ихтисоси омӯзгори фанни забони
англисӣ ва олмонӣ бо баҳои аъло хатм намудааст.

Солҳои 2017-2022-юм унвонҷӯи кафедраи фонетика ва
лексикологияи МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик
Бобочон Ғафуров» буда, кори диссертатсиониро дар кафедраи мазкур
ба анҷом расонидааст.

Аз сентябри соли 2017 ба ҳайси омӯзгор, аз соли 2022 саромӯзгори кафедраи умумидонишгоҳии забонҳои хориҷии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» фаъолият дорад.

Рохбарони илми унвонҷӯ доктори илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикии МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» Ҳасанзода Абдучамол Ашраф ва доктори илми филология, профессори кафедраи фонетика ва лексикологияи забони англисии факултети забонҳои хориҷии Донишгоҳи мазкур Азимова Матлюба Нуритдиновна мебошанд.

Муқарризони расмӣ: Мамадназаров Абдусалом – доктори илми филология, профессори кафедраи забони англисӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Давлятова Чинорой Абдуллоевна – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забонҳои хориҷии Донишқадаи иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон.

Муассисаи тақриздиханда – кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии МДТ-и “Донишгоҳи давлатии омӯзгории ба номи С. Айни” мебошад. Дар тақризи пешниҳоднамудаи ин муассиса, ки бо имзоҳои раиси ҷаласа мудири кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии МДТ-и «Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни», номзади илми филология **Асламов Ҳикматулло Акбархонович**, ташхисгар доктори илми филология, профессори кафедраи мазкур **Чаматов Самиддин Салоҳиддинович** ва котиби ҷаласа саромӯзгори кафедраи мазкур номзади илми филология **Тоҷиева Фурӯғ Рустамовна** расидааст, диссертатсия мусбат арзёбӣ гардидааст.

Диссертатсия ба таҳқиқи хусусиятҳои фарҳангҳои фразеологияи забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ бахшида шудааст, ки дар он мавзӯи пажӯҳиши илмӣ мутобиқ ба талаботи меъёрӣ ҳаллу ҷасл гардидааст. Муҳаққиқ вазифаҳои дар наздаш гузошташударо дар заминаи сарҷашмаҳои муътабари илмӣ ҳаллу ҷасл намудааст.

Диссертатсия аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, се боб, нух банд, хулосаҳо, тавсияҳо оид ба истифодаи натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёт ва номгӯи интишороти муаллиф аз рӯи мавзӯи рисола иборат аст.

Диссертатсияи Воҳидова Нодира Абдусатторовна «Хусусиятҳои фарҳангҳои фразеологияи забонҳои гуногунсоخت (дар мисоли забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ)» таҳқиқоти анҷомёфта буда, тибқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таълиф шудааст ва муаллифи он барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илми филология аз рӯи ихтисоси 10.02.00 – Забоншиносӣ (10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқобилавӣ) арзанда мебошад.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар 13 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Федератсияи Русия ҷой дода шудаанд, ки ҳамагӣ фарогири мавзӯву муҳтавои диссертатсия мебошанд.

Мақолоте, ки аз рӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ ба нашр расидаанд:

а) мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҚОА-и Вазорати маориф ва илми Федератсияи Русия:

[1-М] Воҳидова Н.А. Манбаи муҳими таҳқиқи фразеология / Н.А. Воҳидова // Ахбори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ISSN (2413-2004) – Хучанд: Типографияи хурди Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, 2021. - №1 (86). – С. 96-103. – EDN TLSKKY.

[2-М] Воҳидова Н.А. Фразеография – омили рушди таҳқиқ ва таълими фразеологияи забонҳои гуногунсоخت / Н.А. Воҳидова // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав. Силсилаи илмҳои

гуманитарӣ ва иқтисодӣ / ISSN (2663-5534). – Бохтар, 2021. - №1/3 (89). – С. 66-69. – EDN UENFAI.

[3-М] Воҳидова Н.А. Аз таърихи ташаккули фразеографияи забонҳои гуногунсохт / Н.А. Воҳидова // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ / ISSN(2219-5408). – Душанбе, 2021. - №2 (91). – С. 92-97. – EDN PXSРHK.

[4-М] Воҳидова Н.А. Усулҳои шарҳи воҳидҳои фразеологӣ дар фарҳангҳои фразеологии забонҳои гуногунсохт / Н.А. Воҳидова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ. Бахши филология. – Душанбе: Матбааи таъбу нашр, баргардон ва тарҷумай матн, 2021, - №6. – С. 46-52. – EDN MJCUTA.

[5-М] Воҳидова Н.А. Оид ба устуворият ва гунаҳои фразеологизмҳо дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ / Н.А. Воҳидова // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ / ISSN(2219-5408). – Душанбе, 2022. - №2 (97). – С. 127-133.

б) мақолаҳо дар дигар маҷаллаю маҷмуаҳои илмӣ:

[6-М] Воҳидова Н.А. Типология - омили рушди фразеографияи забонҳои гуногунсохт / Н.А. Воҳидова // Масъалаҳои мубрами муосири фанҳои гуманитарӣ. Маҷмуаи мақолаҳои конференсияи минтақавии илмӣ-назариявӣ бахшида ба 80-солагии профессор Абдували Бердиалиев. – Хучанд: Нури маърифат, 2019. – С. 230-234.

[7-М] Воҳидова Н.А. Марҳалаи нав дар таҳқиқ ва омӯзиши ҳамгироии забонҳо / Н.А. Воҳидова // Роҳҳои такмили сифати таълими забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ дар партави Паёми Пешвои миллат. Маҷмуаи мақолаҳои конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ба муносибати 75-солагии зодрӯз, ҳаёт ва фаъолияти илмӣ-педагогии узви вобастаи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, Корманди шоистаи Тоҷикистон, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Саидбой Шербоев. – Душанбе, 2019. – С. 96-99.

- [8-М] Воҳидова Н.А. Фарҳанги фразеологӣ ҳамчун сарчашмаи таҳқиқ ва таълими фразеология / Н.А. Воҳидова // Маводи конференсияи илмӣ – амалӣ таҳти унвони «Хусусиятҳои татбиқи имлои нави забони тоҷикӣ дар синфҳои ибтидоӣ» бахшида ба таҷлили 70-солагии Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзоди илмҳои филологӣ, дотсент Каримова Моҳинисо Абдуқаюмовна. – Хучанд, 2019. – С. 281- 285.
- [9-М] Воҳидова Н.А. Фразеографияи забонҳои гуногунсохт ва нақши он дар таълим / Н.А. Воҳидова // Уфуқи андеша. Маҷмуаи мақолаҳои олимон, муҳаққиқони ҷавон ва магистрантони ДДХ ба номи акад. Б. Гафуров бахшида ба Солҳои рушди дехот, сайёҳӣ ва хунаҳои мардумӣ. – Хучанд: Нури маърифат, 2019. - С.76-82.
- [10-М] Воҳидова Н.А. Нақши «концепсияи Кунин» дар фразеографияи англис/ Н.А. Воҳидова, А.А. Қурбонов // Масоили мубрами забоншиносии типологӣ, германӣ ва методикаи забонҳои хориҷӣ. Маҷмуаи мақолаҳо. - №10 (2020). – Хучанд, 2020 – С. 63-68.
- [11-М] Воҳидова Н.А. Робитаи забонҳо – омили тақомули таълими забонҳои миллӣ (Гузориши масъала) / А. Абдуқодиров, Н.А. Воҳидова // Масъалаҳои мубрами филологияи ўзбек ва тоҷик. Маводи конференсияи байналмилалӣ-онлайнӣ. 26-уми ноябри соли 2020. – Хучанд: Нури маърифат, 2020. – С. 779-782.
- [12-М] Воҳидова Н.А. Нақши фарҳангҳои фразеологӣ дар таълими забонҳои гуногунсохт / Н.А. Воҳидова // Муаммоҳои таълими забонҳои хориҷӣ дар муассисаҳои олии касбӣ: вазъи кунунӣ ва дурнамо. Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалии онлайнӣ. Хучанд, 29-уми декабри соли 2020. – Хучанд, 2021. – С. 110-113.
- [13-М] Воҳидова Н.А. Омилҳои муҳими таҳқиқ ва таълими забонҳои хориҷӣ / Н.А. Воҳидова // Масоили мубрами забоншиносии типологӣ, германӣ ва методикаи таълими забонҳои хориҷӣ (Маводи

конференсияи илмӣ-амалӣ). Факултети забонҳои хориҷӣ. – Хучанд, 2021, № 12 (2021). – С. 72-78

Ба автореферати диссертатсия тақризҳои зерин ворид шудаанд:

1. Тақриз ба автореферати диссертатсияи Воҳидова Нодира Абдусатторовна аз тарафи доктори илми филология, профессор, Узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, муовини раиси Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **Раҳматуллозода Саҳидод Раҳматулло** навишта шуда, натиҷаҳои таҳқиқоти илмии унвонҷӯ мусбат арзёбӣ шудааст. Муқаррир дар як дархост пешниҳод кардааст, ки то ҳол барои муҳассилини мактабҳои олии ва миёнаи умумӣ фарҳанги фразеологӣ таълимӣ таҳия нашудааст. Рисолаи тақризшаванда имкон фароҳам овард, ки бо назардошти сатҳи дониш ва малакаи донишҷӯёну мактаббачагон фарҳангҳои фразеологӣ таълимӣ танзим карда шавад.

2. Тақриз ба автореферати диссертатсия аз ҷониби доктори илми филология, профессори кафедраи умумидонишгоҳии забони англисии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон **Саидзода Ҳалим** ирсол гардидааст. Муқаррир мазмуни тавсияҳоро оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот мусбат арзёбӣ карда, пешниҳод менамояд, ки дар охири ҳар банди тавсияҳо рақами мақолаҳо аз қисмати “Интишорот”-и рисола зикр карда шавад, ки он дар татбиқи саривақтии дастовардҳои илмӣ мусоидат менамояд.

3. Дар тақризи дотсенти кафедраи забонҳои хориҷии Донишқадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ дар шаҳри Хучанд, номзоди илми филология **Каримбоева Ҳанифа Қаҳҳоровна** дар баробари баҳои мусбат додан ба рисола се эроду дархост зикр ёфтааст. Чунончи, дар боби дуюми рисола масъалаҳои назариявии фразеология муфассал ном бурда шудаанд, вале шарҳи онҳо дар автореферат ба таври кофӣ мавқеъ надорад; муқоисаи хусусиятҳои ВФ-и забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ асосан дар бандҳои бобҳо сурат

гирифтааст. Дар дохили ҳар банд қиёсан овардани мисолҳо аз забонҳои муқоисашаванда ба мақсад мувофиқ мебуд; шарҳи баъзе мисолҳо (фразеологизми “ахиллесова пята”) эзоҳталабанд.

4. Мудирӣ кафедраи забонҳои хориҷии Донишгоҳи давлати ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, номзади илми филология Эгамназаров Ҳамза Ҳақназарович дар тақризи худ ба автореферат рисоларо чун таҳқиқоти анҷомёфта ва муаллифи онро шоистаи дараҷаи илмӣ шуморида, ду дархост пешниҳод менамояд: тафовути забонҳои муқоисашаванда дар қорбурди аломатҳои шарҳи маънии моддаҳои фразеологӣ тавассути қадвал нишон дода шавад, дарки моҳияти масъала боз ҳам возеҳтар мегардид; дар рисола сухан аз ду навъи фарҳангҳои фразеологӣ (якзабона ва дузабона) рафтааст, вале дар бораи тафовути онҳо аз лиҳози соҳмон дар автореферат маълумот нокифоя аст.

Дар маҷмӯъ бояд қайд кард, ки дар ҳамаи тақризҳо ба автореферат муқарризон диссертатсияро таҳқиқоти анҷомёфта, рисола ва муаллифи онро сазовори дараҷаи илмӣ номзади илми филология шуморидаанд.

Муқарризони ғайрирасмӣ низ аҳамияти диссертатсияро дар рушди фразеография таъкид намуда, дар баробари дастовардҳои илмӣ дар бораи истифодаи натиҷаҳои таҳқиқот ва вазифаҳои минбаъда дар пажӯҳиши мавзӯ пешниҳодҳо намудаанд.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи тақриздиханда мутахассисони шинохтаи соҳаи забоншиносӣ буда, дар соҳаи мавзӯи таҳқиқот асарҳои илмӣ ба таъъ расонидаанд, ки ба ҳову дархости онҳо дархури вусъати соҳаи илми забоншиносӣ мебошад.

Муассисаи тақриздиханда яке аз марказҳои маъруфи ҷумҳурӣ ва берун аз он мебошад, ки олимонаш дар таҳқиқи масъалаҳои муқоисаи типологии забонҳо нақши назаррас доранд.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия дархури талаботи айём мебошад ва дар ҳалли яке аз муҳимтарин вазифаҳои илмию маърифатии давр – рушди забонҳои

давлатӣ (точикӣ), русию англисӣ ва такмили таълими онҳо мусоидат дорад, ки он дар барномаҳои давлатии рушди забоншиносии тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ ва такмили таълими онҳо барои даҳ сол (то соли 2030-юм) нигаронида шудааст. Вазифаи асосии барномаҳои давлатӣ ба сатҳи ҷаҳонӣ бардоштани илми забоншиносӣ ва таълими самаранок ба шумор меравад. Собит мешавад, ки нақши фразеография дар иҷрои матлаб хеле назаррас аст. Мазмун ва сифати фарҳангҳои фразеологӣ на танҳо нишондиҳандаҳои рушди яке аз қисматҳои забоншиносии хусусӣ ва умумӣ, балки дар айни замон воситаи муҳимми забонмӯзӣ маҳсуб меёбанд. Натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаву тавсияҳои диссертатсия ба амалисозии ҳамин матлаб равона шудаанд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар он зоҳир мешавад, ки маводи фарҳангҳои фразеологӣ дар диссертатсия аз назари нав, аз як тараф, ҳамчун манбаи таҳқиқ ва такмили фразеология, аз ҷониби дигар, роҳҳои такмили принципҳои танзими фарҳангшиносии фразеологӣ дар асоси омӯзиш, ҷамъбасти ва натиҷабардории таҷрибаи арзишманди фарҳангҳои маъруфи забонҳои англисӣ ва русӣ дар қиёс бо забони давлатӣ мебошад.

Аҳамияти амалии таҳқиқот вобаста ба татбиқи унсурҳои самарабахши фарҳангшиносии забонҳои маъруфи сатҳи ҷаҳонӣ (англисӣ ва русӣ) дар вусъати забонҳои миллӣ, истифодаи маводи назариявӣю амалии диссертатсия дар таълими фанҳои фразеология, типологияи забонҳо, услубшиносӣ, назарияи тарҷума, таҳлили матни бадеӣ, ҳамчунин дар ташкили курсҳои махсус, семинар, машғулиятҳои амалӣ, корҳои мустақилонаи донишҷӯён ва хонандагони синфҳои боло маънидод карда мешавад.

Аз муҳтавои диссертатсия бармеояд, ки **боби аввал - «Аз таърихи ташаккули фразеографияи забонҳои гуногунсохт»** ном дошта, дар се фасли он вобаста ба се забони муқоисашаванда оид ба пайдоиш, таҳаввул ва ташаккули фарҳангҳои фразеологӣ маълумот дода шудааст. Чунонки аз таҳлил бармеояд, қазияи муқоимашаванда дар забонҳои

точикӣ, русӣ ва англисӣ чи аз ҷиҳати давраи пайдоиш ва чи роҳи таҳаввул дорои махсусиятҳо мебошад.

Фарҳангшиносии тоҷикӣ таърихи қадима дорад. Аз нахустин фарҳанги тоҷикӣ расида “Луғати фурс”-и Асадии Тӯсӣ сар карда, дар ҳамаи луғатномаҳои тафсирии ВФ ҳамчун моддаи луғавӣ тадриҷан аз кам ба зиёд мавқеъ пайдо намуда, дар як давраи муайяни таърихӣ (асри XVIII) то ба луғатномаҳои сифатан нав – фарҳанги фразеологӣ расидаанд. Минбаъд дар давраи баъдиинқилобӣ луғатҳои академӣ ба вучуд омаданд.

Таҳаввули фразеографияи русӣ ҳам бо роҳи равиши фарҳангшиносии тоҷикӣ умумият дорад. Фарқ дар он аст, ки раванди таҳаввул ва ташаккули фарҳангҳои русӣ дигаргун аст. Дар замони Шуравӣ фарҳангшиносии дар даҳсолаи сеюм ва чоруми асри XX оғоз гирифта, дар нимаи дууми қарни мазкур хеле вусъат ёфтааст.

Дар диссертатсия таҳаввули фразеографияи англисӣ алоқамандона ба чор давраи рушди фарҳангшиносии умумӣ, яъне 1) глоссарий; 2) ташреҳи калимаҳои мушкил; 3) тоилмият ва муосир, ҳамчунин дар робита ба нақши фарҳангҳои дузабонаи англисӣ-тоҷикӣ ва тоҷикӣ-англисӣ маънидод карда шудааст.

Боби дуум – «Нақши фразеография дар рушди фразеологияи забонҳои гуногунсохт» хосияти соф назариявӣ дошта, дар се банди он маводи илмӣ-назариявӣ фарҳангҳои маъруфи забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ зикр ёфтаанд, ки аксар нуқтаи назари хоси мураттибони фарҳангҳои фразеологии забонҳоро муайян менамоянд ва дар вусъати назарияи фразеология нақши бориз доранд. Андешаҳои фарҳангшиносии маъруф назарияи фразеологияро ғанитар гардонидаст. Аз ин нуқтаи назар дар фарҳангҳои фразеологии тоинқилобии тоҷикӣ “Чароғи ҳидоят”, “Баҳори аҷам” ва “Мусталаҳот-уш-шуаро”, мансуб ба давраи баъдиинқилобӣ “Фарҳанги ибораҳои рехтаи забони ҳозираи тоҷик” ва “Фарҳанги зарбулмасал, мақол ва

афоризмҳои тоҷикию форсӣ” мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Назар ба мушоҳидаи диссертант яке аз муҳимтарин хусусиятҳои фарҳангҳои фразеологии русӣ ва англисӣ ба сохтори онҳо дохил кардани мақолаҳои илмӣ мебошад. Сухан дар бораи мақолаҳои А.И. Молотков дар “Фразеологический словарь русского языка” ва А.В. Кунин “Англо-русский фразеологический словарь” меравад, ки дар онҳо муҳимтарин масъалаҳои фразеология дар 8-10 банд бо зикри номгӯи масъалаҳои асосӣ баррасӣ гаштаанд.

Боби сеюм – «Усулҳои қайд ва шарҳи ВФ дар фарҳангҳои фразеологии забонҳои гуногунсохт» ба таҳлили роҳу усулҳои тафсири моддаҳои фарҳангӣ, аз ҷумла, асосҳои интиҳоб ва қайди моддаҳо, тарзҳои шарҳ ва тавзеҳ дар забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ мутаносибан дар се банд баррасӣ гаштаанд. Дар заминаи таҳлили маводи фаровон умумият ва тафовутҳои фарҳангҳои фразеологии маъруфи забонҳои муқоисашаванда нишон дода шудаанд. Усули муқоисаи типологии бандҳои боби сеюм имкон медиҳад, ки таҷрибаи кори фразеографҳои маъруф дар тақмили роҳу усулҳои фарҳангшиносии забонҳои миллӣ ба кор бурда шавад.

Дар таҳқиқи мавзӯи диссертатсия ба дастовардҳо ва таҷрибаи кори олимони ватаниву хориҷӣ, аз ҷумла, В.А. Капранов, Ҳ. Рауфов, М. Фозилов, А. Нуров, П. Ҷамшедов, А. Мамадназаров, А.В. Кунин, А.И. Молотков, А.М. Мелерович, Э. Брюэр, В.Л. Коллисон, Б.Л.К. Хендерсон ва ҷанге дигар тақия қарда шудааст.

Асоси маводи таҳқиқро лугатномаҳои М. Фозилов “Фарҳанги ибораҳои рехтаи забони ҳозираи тоҷик”, “Фарҳанги зарбулмасал, мақол ва афоризмҳои тоҷикию форсӣ”, “Фарҳанги фразеологии забони русӣ”, ва нашрҳои сеюму чоруми “Фарҳанги англисӣ-русӣ”-и А.В. Кунин ташкил кардаанд.

Натиҷаи таҳқиқро метавон дар қорҳои илмӣ доир ба фразеология, фразеография, типологияи забонҳо, услубшиносӣ, матншиносӣ, таҳияи

фарҳангҳои фразеологӣ, тафсири, тарҷумавӣ, ҳамчунин танзими курсҳои махсус, ташкили машғулиятҳои амалӣ ва корҳои мустақилонаи донишҷӯён ва хонандагони синфҳои боло истифода бурд.

Саҳми бевоситаи муҳаққиқ аз рӯи он собит мегардад, ки муаллиф диссертатсияро аз лиҳози мавзӯ, гузориш (сохтор) ва ҳалли илмию амалии масъалаҳо дар ҳамин шакл ва мазмун ба омӯзиши муқоисавии се забони гуногунсохт бори аввал пешниҳод менамояд. Таснифоти бобу бандҳои рисола, муқоиса, таҳлил, хулосабарорӣ, ҷамъбаст ва пешниҳоди тавсияҳо роҷеъ ба истифодаи натиҷаҳои таҳқиқ бо ташаббус ва заҳмати диссертант рӯи қор омадааст.

Ҷаласаи Шурои диссертатсионии БД.ҚОА – 037-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» аз 29-уми сентябри 2022-юм дар бораи ба Воҳидова Нодира Абдусатторовна додани дараҷаи илмии номзади илми филология қарор қабул кард.

Дар Шурои диссертатсионӣ дар овоздиҳии пинҳонӣ 13 нафар аъзо иштирок доштанд, аз ҷумла, 5 нафар аз рӯи ихтисоси 10.02.00 – Забоншиносӣ (10.02.20 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқобилавӣ).

Натиҷаи овоздиҳӣ:

- «Тарафдор» - «13» нафар;
- «Зид» - нест;
- «Варақои безътибор» - нест.

Муовини раиси маҷлиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илми филология, профессор

Мирзоюнус М.

Котиби илмии Шурои диссертатсионӣ,
номзади илми филология, дотсент

Шарипова М. З.

29-уми сентябри соли 2022-юм